

Para Teorisi

Prof.Dr. Etem Hakan Ergeç

İstanbul Medeniyet Üniversitesi

İktisat Bölümü

İktisat Politikası Anabilim Dalı

ehergec@gmail.com

www.etemhocam.com

Ders Konuları

- Para ve Finansal Piyasalara Giriş
- Finansal Araç ve Aracılar,
- Finansal Gelişme
- Paranın Tanımı ve Fonksiyonları
- Faiz Oranı
- Portföy Tercihi Kuramı ve Aktif Talebi
- Faiz Kuramları
- Faiz Oranlarının Yapısı
- Para Talebi Kuramları
- Paranın Ekonomiye Geçiş Mekanizmaları
- Ekonominin Genel Dengesi

Para Teorisi

Prof.Dr. Etem Hakan Ergeç

Derse İlişkin Genel Bilgiler

- Değerlendirme

Vize (%40) Final (%60)

- Kaynak Eserler

Finansal Piyasalar ve Kurumlar, F.S. Mishkin

Para Teorisi, Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Yayın, S. Gerek

Para Banka ve Finansal Sistem, E. Erdem

Para Teorisi

Prof.Dr. Etem Hakan Ergeç

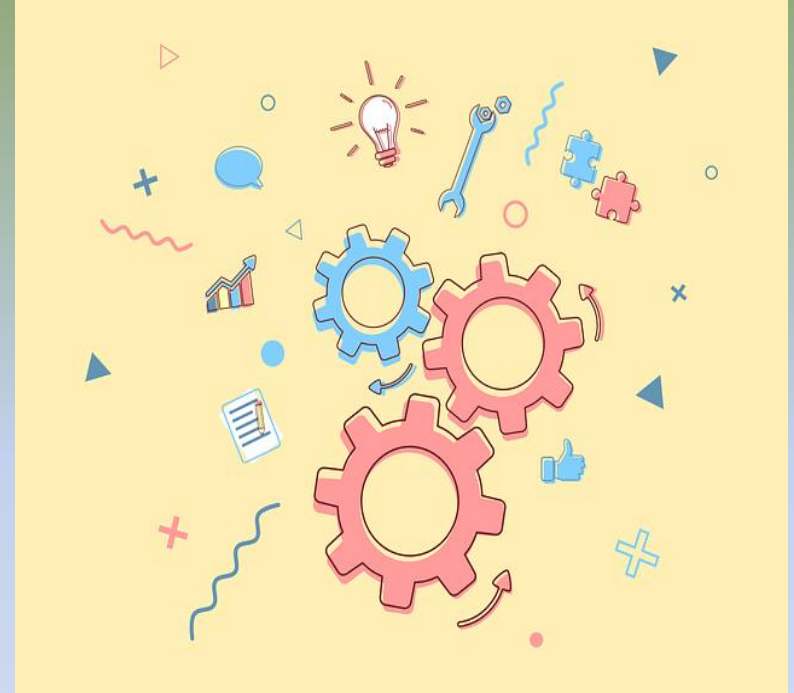
Para ve Finansal Piyasalara Giriş

- Sistem ?
- Finansal Sistem ?

Amaç

Unsurlar

Önem

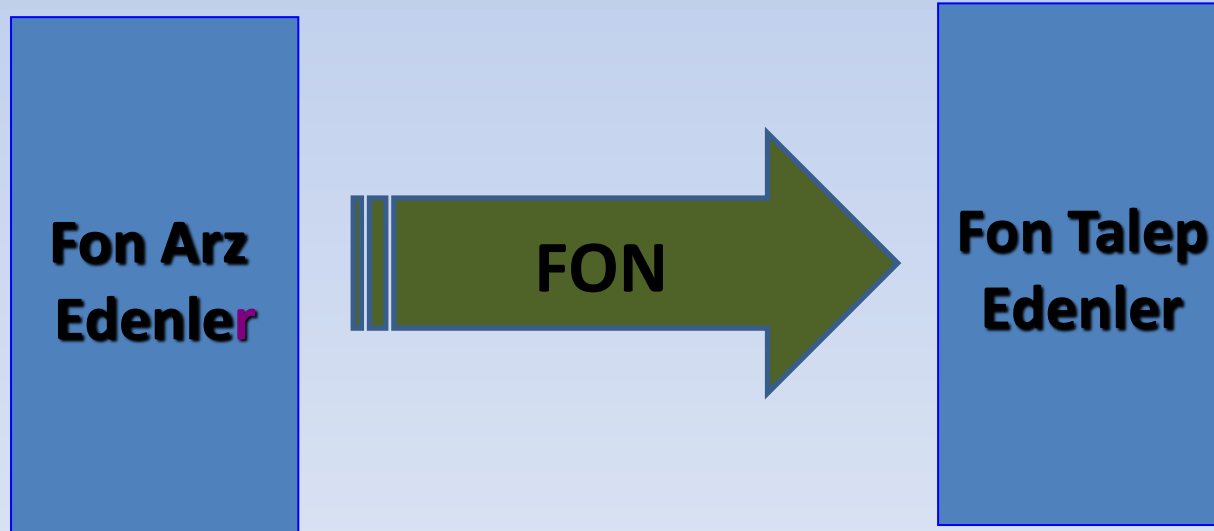
Para Teorisi

Prof.Dr. Etem Hakan Ergeç

Finansal Sistem

Amaç: Fon Transferi

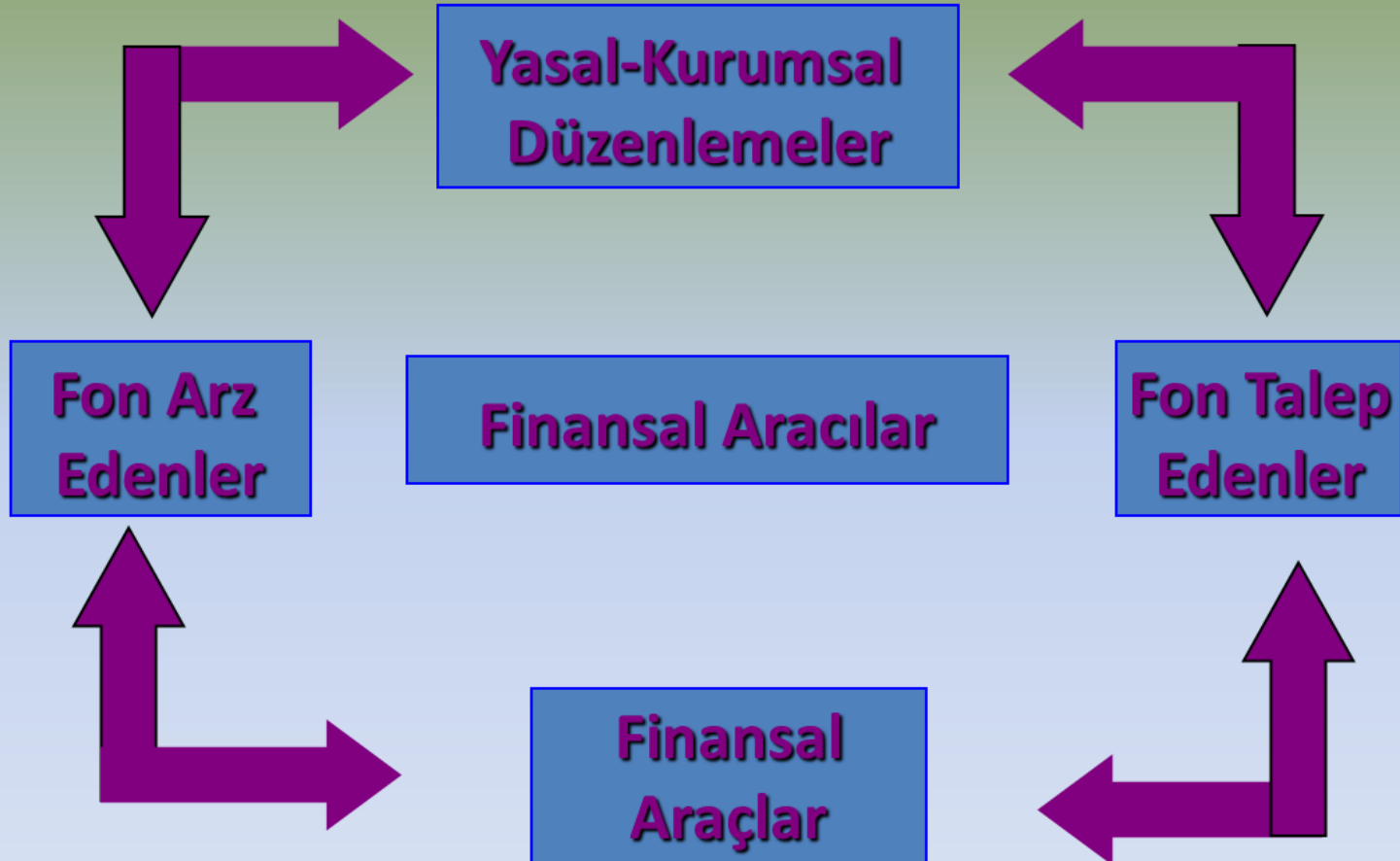
Sistemin temel amacı, fon ihtiyacı olan ekonomik birimleri, fon fazlası olan kişilerle bir araya getirmek ve etkin bir fon akışını gerçekleştirmektir.

Para Teorisi

Prof.Dr. Etem Hakan Ergeç

Finansal Sistem

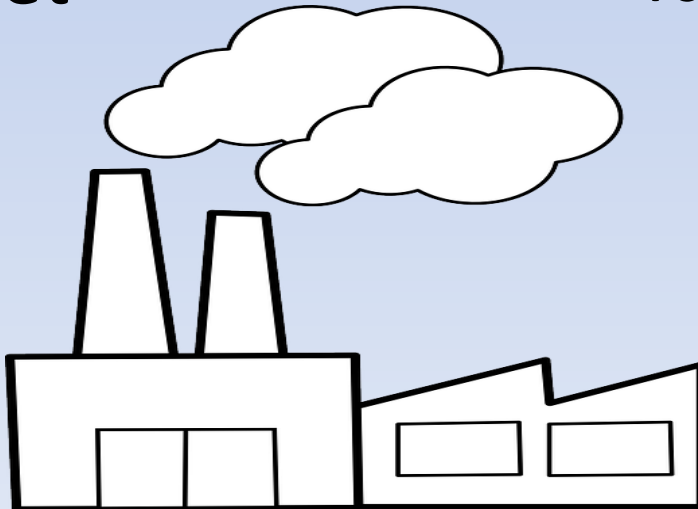
Para Teorisi

Prof.Dr. Etem Hakan Ergeç

Finansal Sistem

Fon Arz Edenler

- Hane Halkı
- Firmalar
- Yabancılar
- Devlet

Fon Talep Edenler

- Firmalar
- Devlet
- Hane Halkı
- Yabancılar

Para Teorisi

Prof.Dr. Etem Hakan Ergeç

Finansal Sistem

Finansal Sistemin Fonksiyonları

- Fon Transferi
- İşlem Maliyetlerinden Minimize Etme
- Asimetrik Bilgi Sorununun Minimize Etme
- Gömüleme Eğilimini Azaltma
- Vade, Miktar ve Risk Ayarlama

Para Teorisi
Prof.Dr. Etem Hakan Ergeç

Finansal Sistem

Finansal Sistemin Önemi

- Finansal sistem ya olmasaydı?
- Fonların transfer edildiği sistem, Finansal sistemdir.
- Fon neden önemli ?

Fonun fiyatı

Fiyat – miktar ilişkisi

Faiz

Yatırım

- Faiz yatırımın maliyetidir.
- *Fon Transferinin Sonuçları:*

Fon, Yatırım, Sermaye Stoğu, Üretim, Gelir, Refah

Para Teorisi

Prof.Dr. Etem Hakan Ergeç

Finansal Sistem

Finansal Sistemin Önemi

- Faiz yatırımın maliyetidir.
- *Fon Transferinin Sonuçları:*

Fon

Yatırım

Sermaye Stoğu

Üretim

Gelir

Refah

Para Teorisi

Prof.Dr. Etem Hakan Ergeç

Finansal Sistem

Finansal Gelişme

- Fon transferi kadar önemli olan, fonların daha etkin transferidir. (Finansal Gelişme)
- Finansal Gelişme:
Sistemin fonksiyonlarını daha iyi yerine getirmesidir.

Finansal Sistemin Fonksiyonları

- Fon Transferi
- İşlem Maliyetlerinden Minimize Etme
- Asimetrik Bilgi Sorununun Minimize Etme
- Gömüleme Eğilimini Azaltma
- Vade, Miktar ve Risk Ayarlama

Para Teorisi

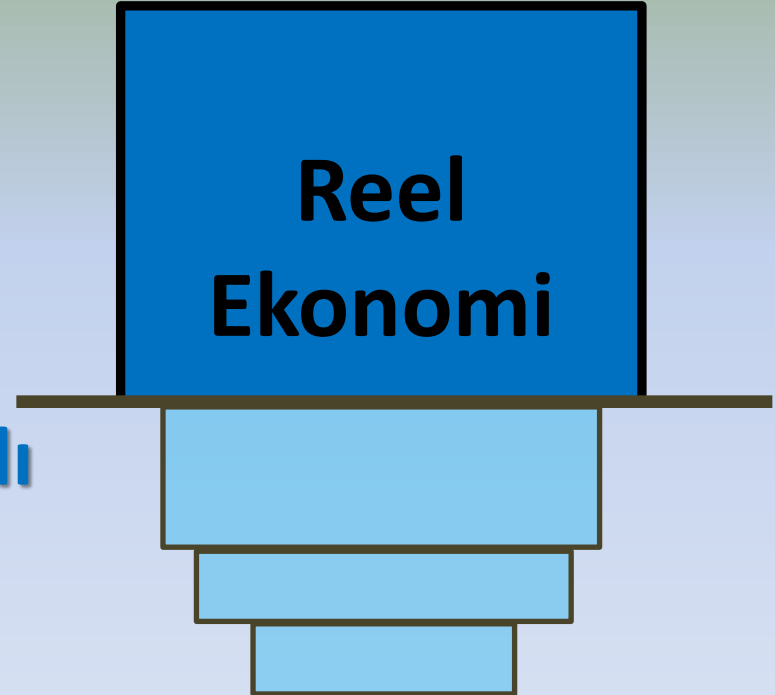
Prof.Dr. Etem Hakan Ergeç

Finansal Sistem

Finansal Derinleşme

- Fon transferi kadar önemli olan, fonların daha etkin transferidir.

Temel ne kadar **sağlam** ise, inşa edilen bina o kadar büyük ve **dayanıklı** olur.

Finansal Gelişme Göstergeleri?

Para Teorisi

Prof.Dr. Etem Hakan Ergeç

Finansal Sistem

Finansal Gelişme

- Finans - ekonomi ilişkisinde literatürün söylediği;
  - ✓ Arz itişli,
  - ✓ Talep çekişli
  - ✓ İki yönlü

Türkiye ve diğer ekonomiler üzerine yapılan bir çok çalışma, bu etkiyi **kanıtlamıştır**.

Para Teorisi

Prof.Dr. Etem Hakan Ergeç

Finansal Sistem

Finansal Piyasalar

- Finansal piyasalar amaçlarına ve işlevlerine göre farklı şekillerde sınıflandırılmaktadır.
- Finansal piyasaları, «birincil ve ikincil piyasalar», «organize ve tezgah üstü piyasalar» ve «para ve sermaye piyasaları» şeklinde sınıflandırabiliriz.

Finansal Sistem

Finansal Piyasalar

Piyasaya Çıkış Durumuna Göre Finansal Piyasalar

- **Birincil Piyasalar:** ilk kez dolaşıma çıkan finansal araçların alım satımının yapıldığı ve fon değişiminin gerçekleştiği piyasalardır.
- **İkincil Piyasa:** Daha önce ihraç edilmiş menkul kıymetlerin, yatırımcılar arasında tekrar tekrar alım satıma konu olduğu piyasalar ikincil piyasalardır.

Hangi Piyasa Daha Önemli?

Para Teorisi

Prof.Dr. Etem Hakan Ergeç

Finansal Sistem

Finansal Piyasalar

Fiziksel Durumuna Göre Finansal Piyasalar

- **Organize Piyasalar:** Arz ve talep edenlerin resmî olarak belirlenmiş fiziksel alanlarda bulunduğu ve işlemlerin oluşması için belli kurum ve kuruluşların denetimi ve gözetimine tabi olan piyasalar.
- **Tezgâh Üstü Piyasalar:** Genel olarak menkul kıymetlerin borsalar dışında işlem gördüğü piyasalar.

Finansal Sistem

Finansal Piyasalar

Vade Durumuna Göre Finansal Piyasalar

- **Para Piyasası:** Kısa vadeli (genellikle bir yıldan kısa vadeye sahip) menkul kıymetlerin alınıp satıldığı piyasalardır.
- **Sermaye Piyasası:** Orta ve uzun vadeli (bir yıl ve daha uzun süreli) menkul kıymetlerin alınıp satıldığı piyasalardır.

Hisse senedi hangi piyasada işlem görür?

Para Teorisi

Prof.Dr. Etem Hakan Ergeç

Finansal Sistem

Finansal Araçlar

Sahiplik ve el değıştirme olgusunu kanıtlayan, fon aktarım koşullarını ortaya koyan, alacak veya mülkiyet ilişkilerini yansıtan belgeler.

- ✓ Para Piyasası Araçları
- ✓ Sermaye Piyasası Araçları

Para Teorisi

Prof.Dr. Etem Hakan Ergeç

Finansal Sistem

Para Piyasası Araçları

- ✓ Hazine Bonosu
- ✓ Finansman Bonosu
- ✓ Varlığa Dayalı Menkul Kıymet
- ✓ Yatırım Fonu Katılım Belgeleri
- ✓ Repo/Ters Repo
- ✓ Mevduat Sertifikaları

Para Teorisi

Prof.Dr. Etem Hakan Ergeç

Finansal Sistem

Para Piyasası Araçları

- ✓ **Hazine Bonosu:** Vadesi bir yıldan kısa olan ve iskontoyla satılan devlete ait iç borçlanma senetler.
- ✓ **Finansman bonosu:** Büyük bankalar ve iyi tanınmış ve itibarlı şirketler tarafından ihraç edilen kısa vadeli borçlanma araçları.
- ✓ **Varlığa Dayalı Menkul Kıymetler:** İhraç eden kurumun kendi ticari işlemlerinden doğan veya devraldığı alacakları karşılığında ihraç edilen menkul kıymetlerdir.

Para Teorisi

Prof.Dr. Etem Hakan Ergeç

Finansal Sistem

Para Piyasası Araçları

- ✓ **Yatırım fonu katılma belgeleri:** Yatırımcının fonun portföyüne ortak olmasını sağlayan belgeler.
- ✓ **Mevduat Sertifikaları:** Bankalara belirli bir vadeyle yatırılan paralar karşılığında, mevduat sahibine yatırdığı paranın tutarını ve vadesini göstermek üzere verilen hamiline yazılı bir belge.
- ✓ **Repo:** Menkul kıymetlerin geri alım taahhüdüyle satışı anlaşması. **Ters Repo:** Menkul kıymetlerin geri satış taahhüdüyle alımı anlaşması.

Para Teorisi

Prof.Dr. Etem Hakan Ergeç

Finansal Sistem

Sermaye Piyasası Araçları

- ✓ Hisse Senetleri
- ✓ Tahvil
- ✓ Kar-Zarar Ortaklığı Belgeleri
- ✓ Gelir Ortaklığı senetleri
- ✓ Eurobond (Euro-tahviller)

Finansal Sistem

Sermaye Piyasası Araçları

- ✓ **Hisse Senetleri:** Anonim şirketlerdeki hissedarlığı belgelendirmek amacıyla çıkarılan, şirket sermayesinin birbirine eşit paylarından bir parçasını temsil eden menkul kıymet.
- ✓ **Tahvil:** Devletin ve anonim şirketlerin bir yıldan uzun vadeyle ödünç para bulmak amacıyla çıkardıkları borç senetleridir.

Finansal Sistem

Sermaye Piyasası Araçları

- ✓ **Kar ve Zarar Ortaklığı Belgesi:** Faiz kavramı ile kar ve zarara ortak olma kavramının ikame edildiği ve anonim ortaklıklara belli fonlar yatırarak karşılığında kar elde etmek arzusunun yarattığı bir menkul kıymettir.
- ✓ **Gelir Ortaklığı senetleri:** Çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarına ait alt yapı tesislerinin gelirlerine ortak olması için Kamu Ortaklığı İdaresi tarafından ihraç edilen menkul kıymetler.
- ✓ **Eurobond:** Yabancı bir ülkede ihraç edilen tahviller.

Para Teorisi

Prof.Dr. Etem Hakan Ergeç

Finansal Sistem

Finansal Aracılar

- ✓ Ticaret Bankaları
- ✓ Kredi Birlikleri
- ✓ **Katılım Bankaları**
- ✓ Tasarruf ve Kredi Birlikleri
- ✓ Kalkınma ve Yatırım Bankaları
- ✓ Sosyal Güvenlik Kurumları
- ✓ Sigorta Şirketleri
- ✓ Finansman Şirketleri
- ✓ Yatırım Fonları ve Ortaklıkları

Para Teorisi

Prof.Dr. Etem Hakan Ergeç

Finansal Sistem

Finansal Aracılar

- ✓ **Ticaret Bankaları:** Mevduat bankaları.
- ✓ **Kredi Birlikleri:** Üyelerinden topladığı mevduatı, yine üyelerine kredi olarak dağıtan kurumlardır.
- ✓ **Tasarruf ve Kredi Birlikleri:** Mevduat şeklinde fon toplayan, mesken ve ticari konut sektörüne ipotek karşılığı kredi açan kuruluşlar.
- ✓ **Kalkınma ve Yatırım Bankaları:** Kalkınma bankaları, gelişmiş ülkelerden yapılacak teknoloji ve sermaye transferlerinde, kuruluşlara yardımcı olan, fonları uzun vadeli kredilere dönüştüren kurumlar. Yatırım Bankaları, yatırım danışmanlığı, kurumsal fon yönetimi gibi hizmetler sunan ve gelir yapıları genel olarak alınan ücret ve komisyonlardan oluşan kurumlar.

Para Teorisi

Prof.Dr. Etem Hakan Ergeç

Finansal Sistem

Finansal Aracılar

- ✓ Sosyal Güvenlik Kurumları: Kamu ve özel emeklilik kurumları.
- ✓ Sigorta Şirketleri
- ✓ Finansman Şirketleri: Bireysel ve kurumsal tüketicilere otomobilden, iş ekipmanlarına, tıbbi malzemelerden ev araç gereçlerine kadar geniş bir yelpazede kredi kullandıran kurumlardır.
- ✓ Yatırım Fonları ve Ortaklıkları: Halktan toplanan paralarla, belge sahipleri hesabına çeşitli varlıklardan oluşan portföyü işletmek üzere kurulan mal varlığı olarak tanımlanmaktadır.
- ✓ **Katılım Bankaları**

Para Teorisi

Prof.Dr. Etem Hakan Ergeç

Faiz

Faiz Oranı Kavramı

Faiz borçlanmanın maliyeti olarak ifade edilir.

Faizin anaparaya göre bir oran şeklinde belirlenmesine faiz oranı denilmektedir.

Örneğin bir kişi bir yılığına 1000 TL'yi ödünç olarak aldığı zaman karşılığında 50 liralık bir ek ödemedede bulunuyorsa faiz oranı %5 (0,05) (50/1000) olur.

Sermayenin fiyatı

Sermayenin gelirden aldığı pay

Para Teorisi

Prof.Dr. Etem Hakan Ergeç

Faiz

Bugünkü Değer (PV) Kavramı

Bugünkü değer kavramı, bugün elde edilen bir miktar paranın gelecekte elde edilecek aynı miktardaki paradan daha değerli olduğunu ifade etmektedir.

$$PV = \frac{FV}{(1 + i)^n}$$

Bu eşitlikte; PV paranızın bugünkü değerini veya iskonto edilmiş bugünkü değerini, FV paranızın gelecekteki değerini, i faiz oranını, n dönem sayısını ifade etmektedir.

Para Teorisi

Prof.Dr. Etem Hakan Ergeç

Faiz

Vadeye Kadar Getiri Kavramı

İktisatçıların faiz oranı terimini kullandıklarında kastettikleri şey, vadeye kadar getiri kavramıdır.

Vadeye kadar getiri: Bir borç aracının bugünkü değerini bu borç aracından elde edilecek tüm ödemelerin bugünkü değerine eşitleyen faiz oranıdır.

Faiz

Vadeye Kadar Getiri Kavramı

Sıfır kuponlu tahvil olarak ta nitelendirilen iskontolu tahviller, nominal değerlerinin altındaki bir fiyattan satın alınan ve vadesi dolduğunda nominal değeri ödenen tahvillerdir.

Bir yıl vadeli iskontolu bir tahvilde vadeye kadar getiriyi (i), hesaplamak için aşağıdaki eşitliği kullanırız:

$$i = \frac{F_B - P_B}{P_B}$$

FB: İskontolu tahvilin nominal değerini

PB: İskontolu tahvilin satış fiyatını

Para Teorisi

Prof.Dr. Etem Hakan Ergeç

Faiz

İskotolu Tahvil

Bir borç senedi.

Nominal Değer: 800 TL

Vade: 18.11.2022

**Borçlu: ERGEÇ AŞ.
Alacaklı: Hamiline**

Para Teorisi

Prof.Dr. Etem Hakan Ergeç

Faiz

Nominal- Reel Faiz

Nominal faiz oranları her gün tartışılan, basında, resmi bildirilerde, ilanlarda kullanılan, kısaca piyasada uygulanan cari faiz oranıdır.

Enflasyon etkisinin nominal faiz oranından arındırılmasıyla reel faiz oranı elde edilir. Reel faiz oranı, Irving Fisher'in adıyla anılan Fisher eşitliği ile ölçülebilmektedir.

Para Teorisi

Prof.Dr. Etem Hakan Ergeç

Faiz

Reel Faiz Oranının Hesaplanması

Reel faiz oranı; nominal faiz oranı ile beklenen enflasyon oranı arasındaki farka eşittir.

$$i = i_r + \pi^e$$

Fisher eşitliği aracılığıyla reel faizin ölçümü, bize yaklaşık bir sonuç vermektedir.

Faiz

Reel Faiz Oranının Hesaplanması

Enflasyon ve nominal faiz oranlarının yüksek olduğu ekonomilerde, daha doğru sonuç veren aşağıdaki eşitlik aracılığıyla reel faiz oranını hesaplamak gerekmektedir.

$$i_r = \frac{1 + i}{1 + \pi^e} - 1$$

Faiz

Nomial Faiz Oranlarının Hesaplanması

- ✓ Ödünç Verilebilir Fon Kuramı
  - ✓ Likidite Tercihi Kuramı

Faiz bir fiyattır.

Fiyat piyasada belirlenir.

Para Teorisi

Prof.Dr. Etem Hakan Ergeç

Faiz

Ödünç Verilebilir Fon Kuramı	Likidite Tercihi Kuramı
Tahvilin Fiyatı P_B	Paranın Fiyatı P_M
Tahvil Piyasası	Para Piyasası
$B_S = B_D$	$M_S = M_D$
$P_B = i$	$P_M = i$

Para Teorisi

Prof.Dr. Etem Hakan Ergeç

Ödünç Verilebilir Fon Kuramı

Ödünç verilebilir fonlar kuramı faiz oranının belirlenmesini tahvil arz ve talebi ile açıklamaktadır. Bu çerçevede, tahvil arz, B^s ve talebinin, B^d birbirine eşit olduğu noktada denge faiz oranına ulaşılmaktadır.

Tahvil Piyasasında Denge arz edilen tahvil miktarının talep edilen tahvil miktarına eşitlendiği noktada belirlenecektir:

$$B^d = B^s$$

Ödünç Verilebilir Fon Kuramı

- ✓ Tahvil arzı (B^s), ödünç verilebilir fon talebidir (Borçlanma İsteği)
- ✓ Tahvil talebi (B^d), ödünç verilebilir fon arzıdır (Borç verme İsteği)
- ✓ Faiz oranı (i), borç alan için maliyet, veren için ise gelirdir.

Ödünç Verilebilir Fon Kuramı

Tahvil talebi ve arzı eğrilerini fiyatın bir fonksiyonu olarak değil de faiz oranlarının bir fonksiyonu olarak çizmemiz durumunda alışlagelmiş görüntünün tam tersi karşımıza çıkar.

Çünkü tahvilin fiyatı ile faiz oranı arasında ters yönlü bir ilişki vardır.

Para Teorisi

Prof.Dr. Etem Hakan Ergeç

Ödünç Verilebilir Fon Kuramı

Nominal değeri 1000 lira olan bir yıllık tahvilin çeşitli fiyat düzeylerinde talep miktarları aşağıdaki gibidir.

P^B	B^d
900	300
850	400
800	500

Ödünç Verilebilir Fon Kuramı

Bubir yıllık tahvilin çeşitli fiyat düzeylerinde faiz oranları ise aşağıdaki gibidir.

P^B	i	B^d
900	0,11	300
850	0,17	400
800	0,25	500

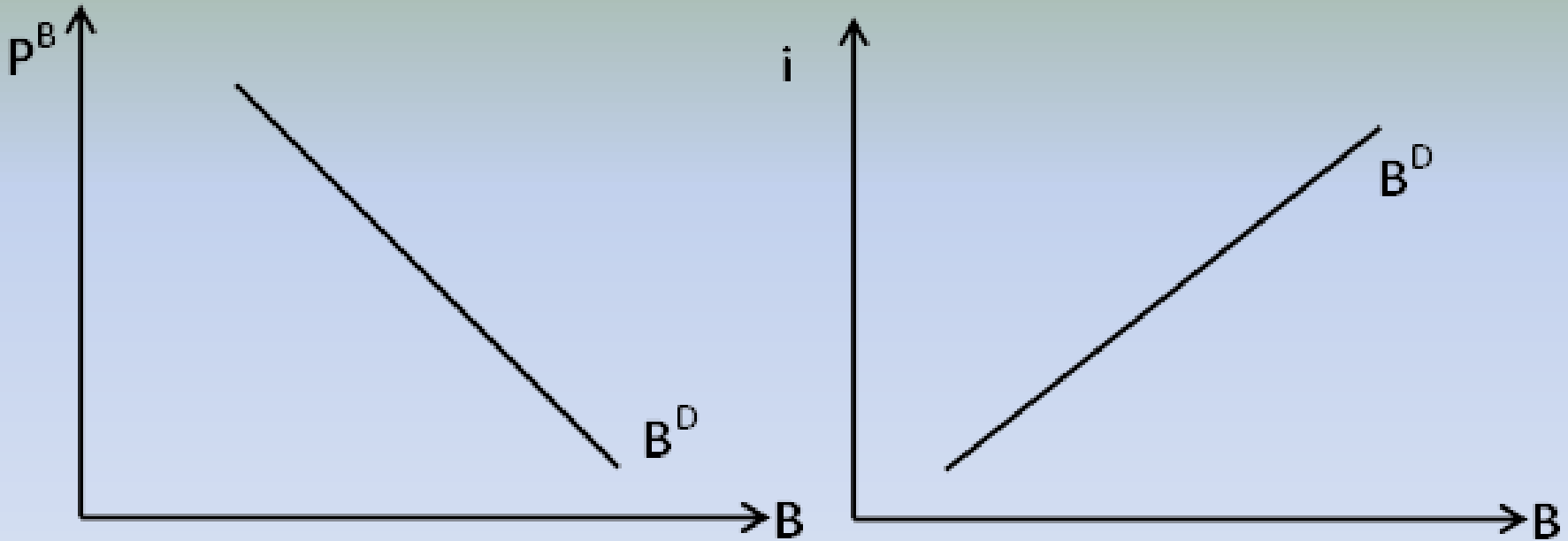
Para Teorisi

Prof.Dr. Etem Hakan Ergeç

Ödünç Verilebilir Fon Kuramı

Tahvil Talep Eğrisi

Tahvilin çeşitli fiyat düzeylerinde (faiz oranlarında) talep edilen düzeyleri aşağıdaki gibidir.

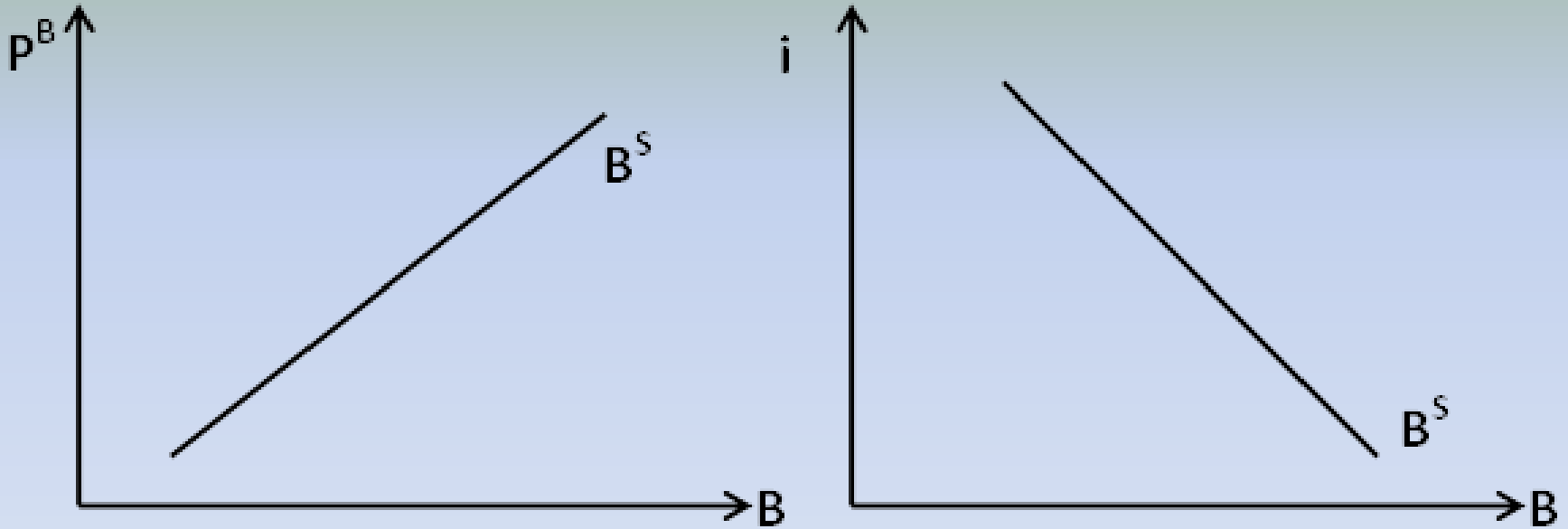

Tahvil talebinin; fiyat esnekliği negatif, faiz esnekliği pozitifdir.

Ödünç Verilebilir Fon Kuramı

Tahvil Arz Eğrisi

Tahvilin çeşitli fiyat düzeylerinde (faiz oranlarında) arz edilen düzeyleri aşağıdaki gibidir.

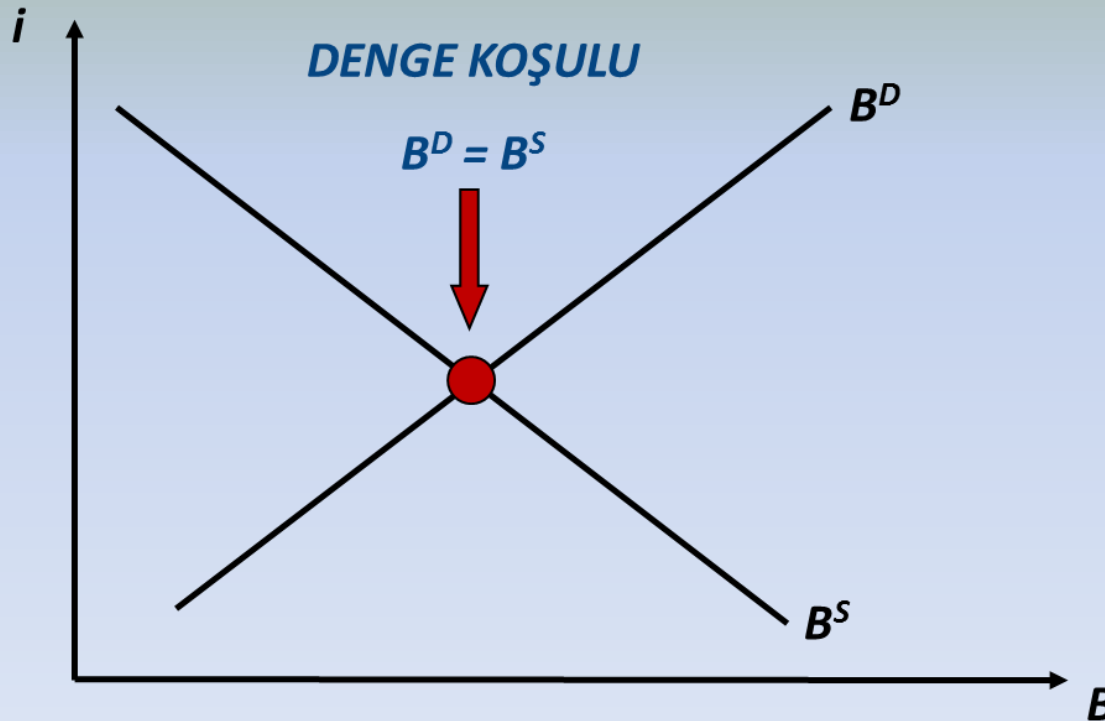

Tahvil arzının; fiyat esnekliği pozitif,
faiz esnekliği negatiftir.

Ödünç Verilebilir Fon Kuramı

Tahvil Piyasasında Denge

Arz edilen tahvil miktarının talep edilen tahvil miktarına eşitlenmesi

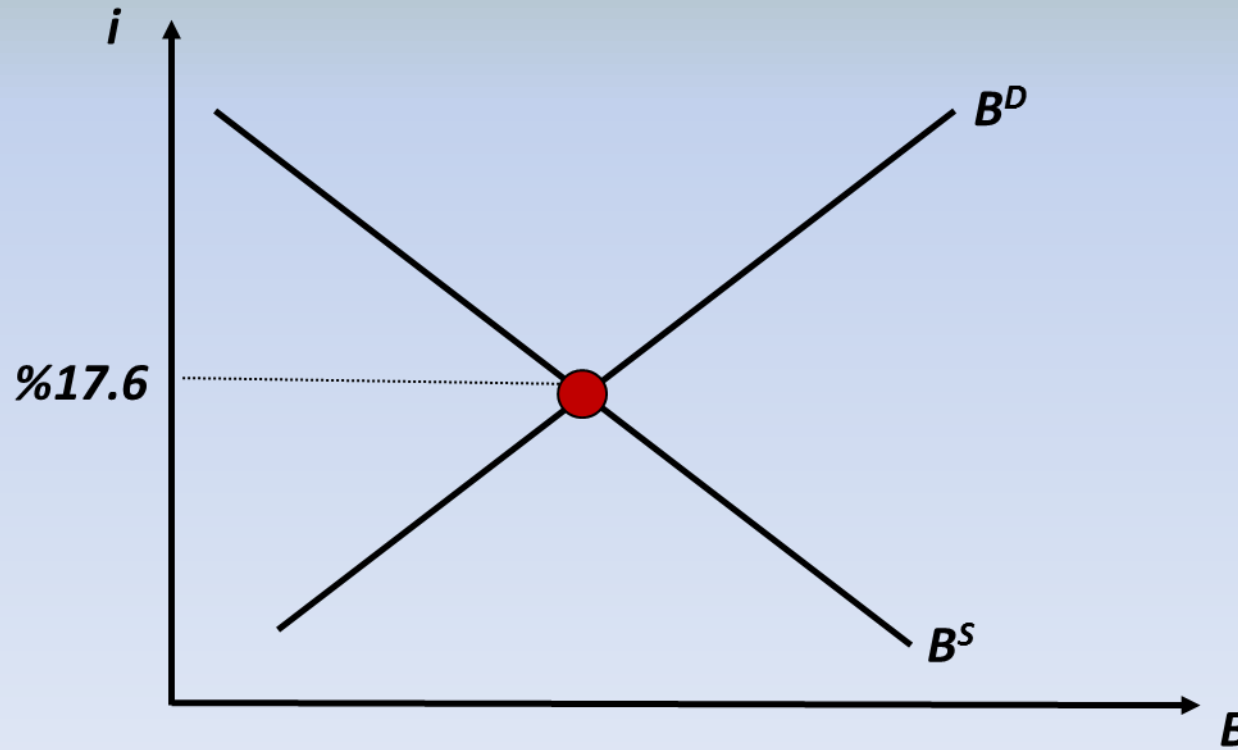

Para Teorisi

Prof.Dr. Etem Hakan Ergeç

Ödünç Verilebilir Fon Kuramı

Denge faiz oranı, tahvil piyasası dengesi
değiştiğinde değişir.

**Denge,
arz ve talep
eğrileri yer
değiştirdiğinde
değişir**

Para Teorisi

Prof.Dr. Etem Hakan Ergeç

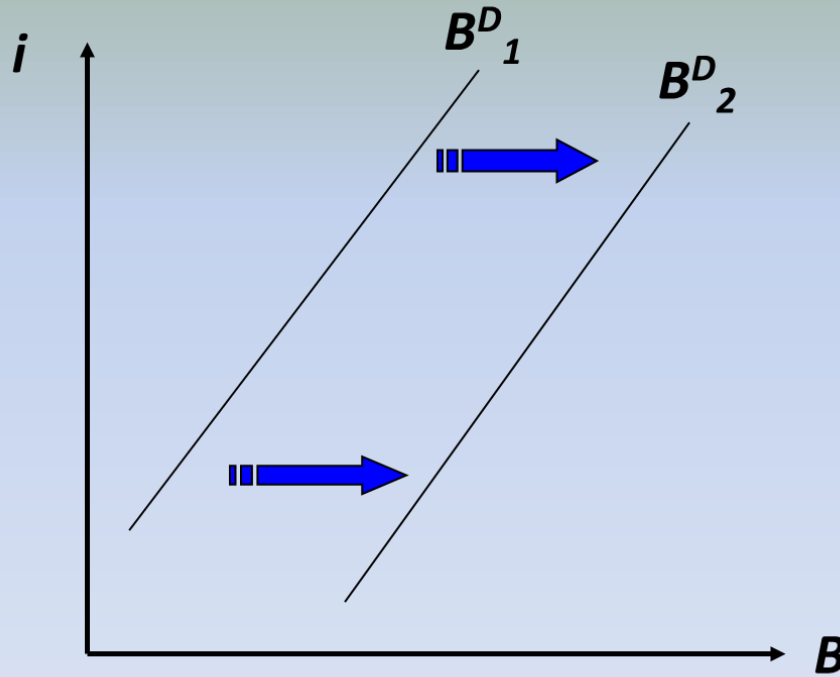
Ödünç Verilebilir Fon Kuramı

Tahvil talebini etkileyen faktörler

- ✓ *FAİZ ORANI (+)*
- ✓ *SERVET (+)*
- ✓ *BEKLENEN GETİRİ (+)*
- ✓ *RİSK (-)*
- ✓ *LİKİTİDE (+)*

Ödünç Verilebilir Fon Kuramı

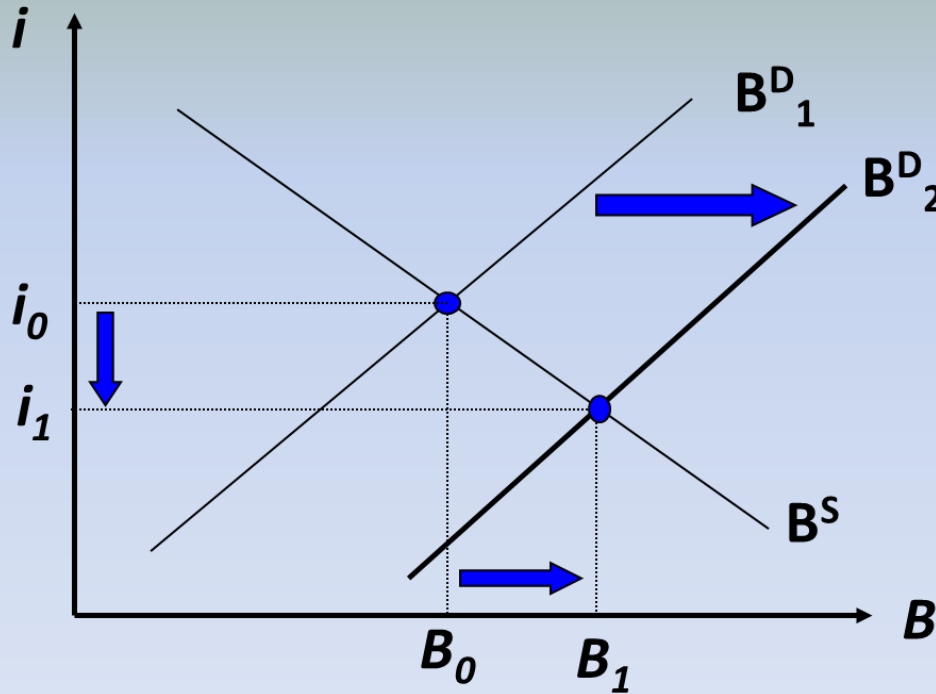
Tahvil talebinde artış

*Servet, beklenen getiri
ve likidite artarsa ya
da risk azalırsa, tahvil
talebi artar.*

Ödünç Verilebilir Fon Kuramı

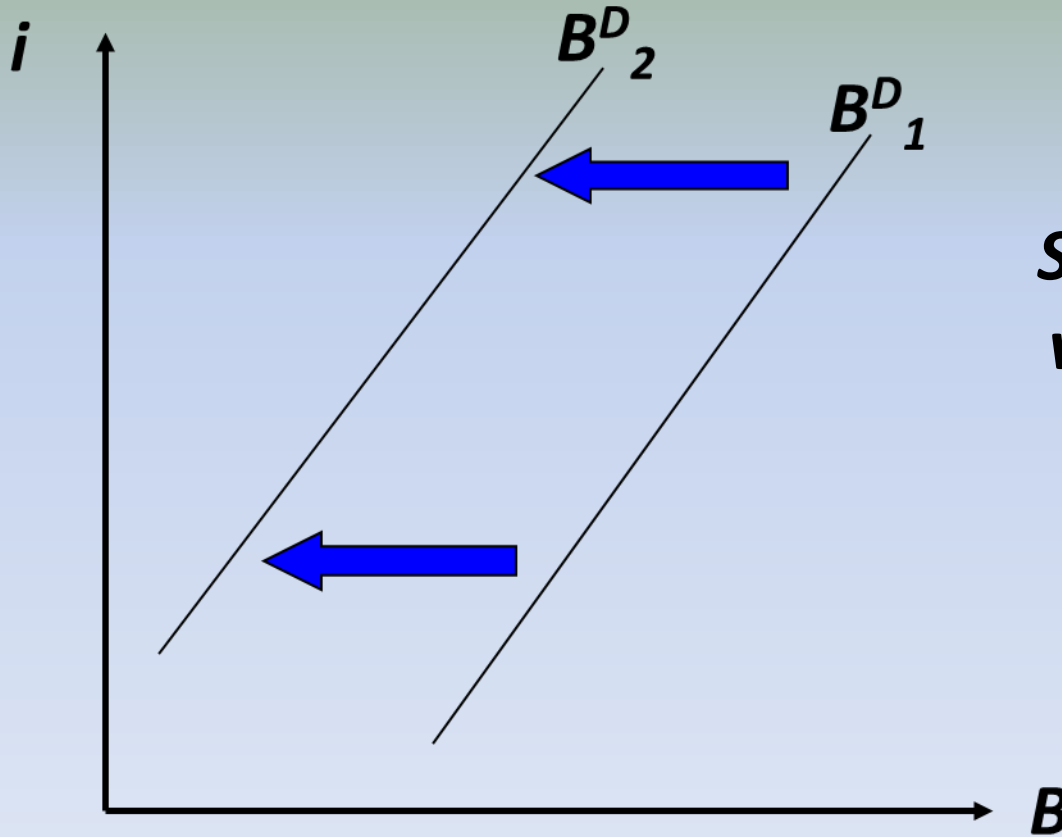
Tahvil talebinde artış

*Tahvil talebi artarsa,
denge faiz oranları
düşer.*

Ödünç Verilebilir Fon Kuramı

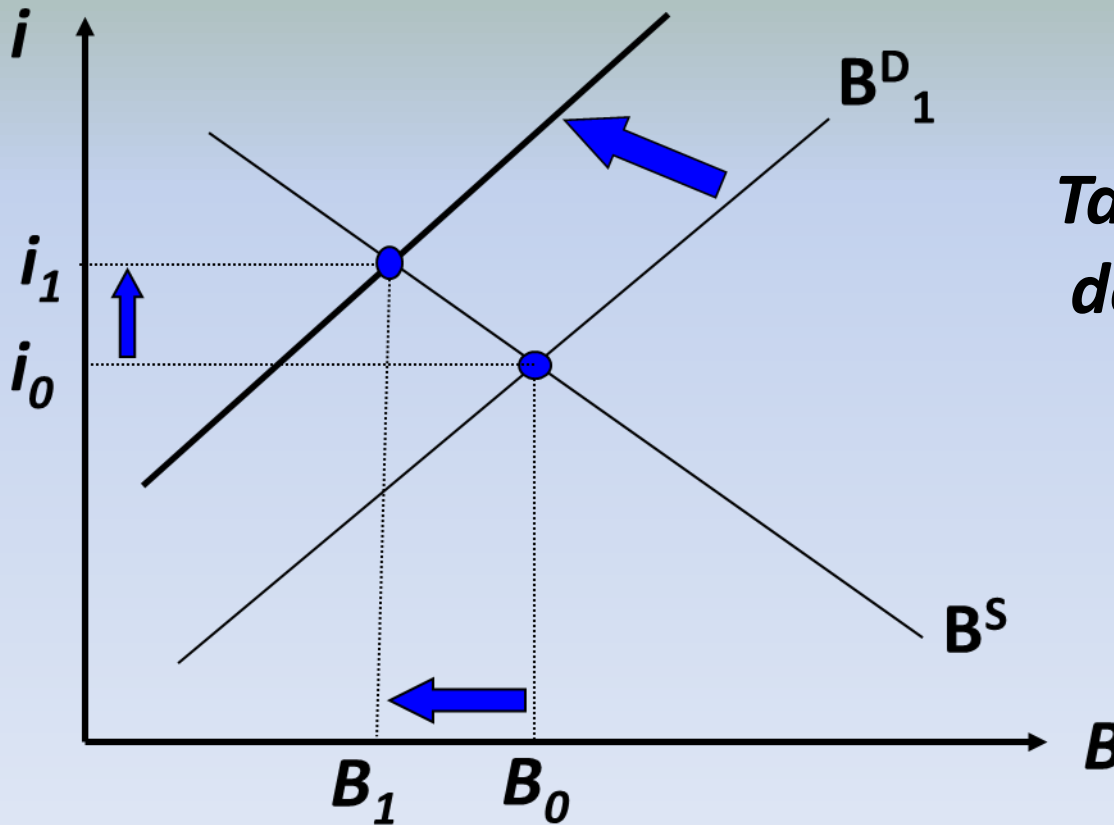
Tahvil talebinde azalma

*Servet, beklenen getiri
ve likidite azalır ya da
risk artarsa, tahvil
talebi azalır.*

Ödünç Verilebilir Fon Kuramı

Tahvil talebinde azalma

*Tahvil talebi azalır
denge faiz oranları
yükselir.*

Ödünç Verilebilir Fon Kuramı

Tahvil arzını etkileyen faktörler

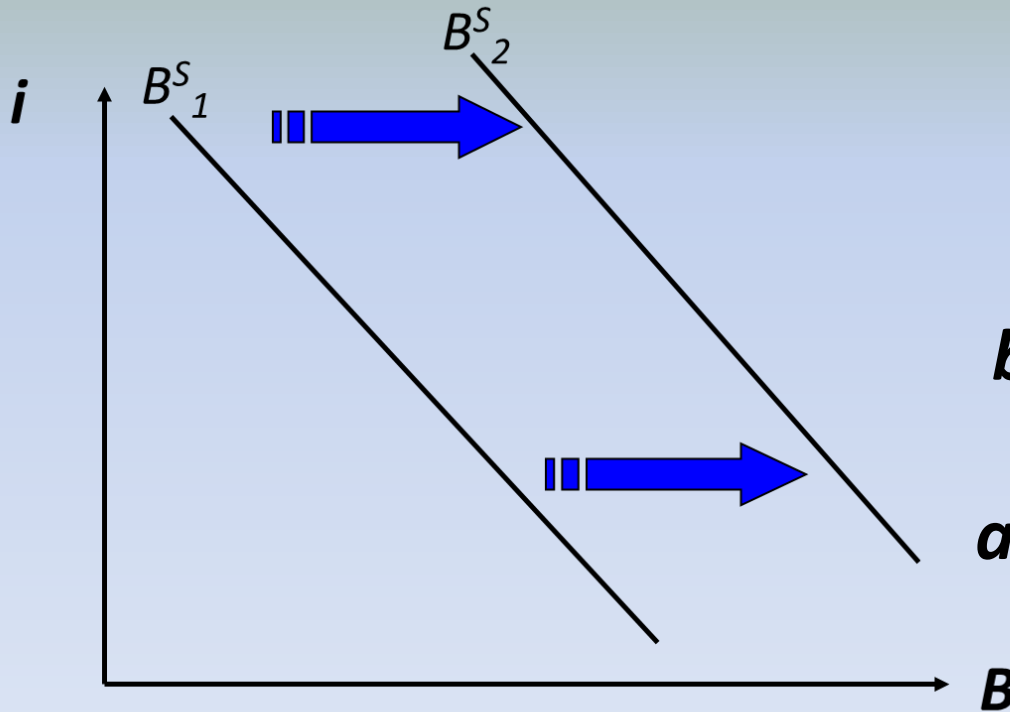
- ✓ *FAİZ ORANI (-)*
- ✓ *YATIRIMLARDAN BEKLENEN KARLILIK (+)*
- ✓ *BEKLENEN ENFLASYON (+)*
- ✓ *KAMU BÜTÇE AÇIĞI (+)*

Para Teorisi

Prof.Dr. Etem Hakan Ergeç

Ödünç Verilebilir Fon Kuramı

Tahvil arzında artış

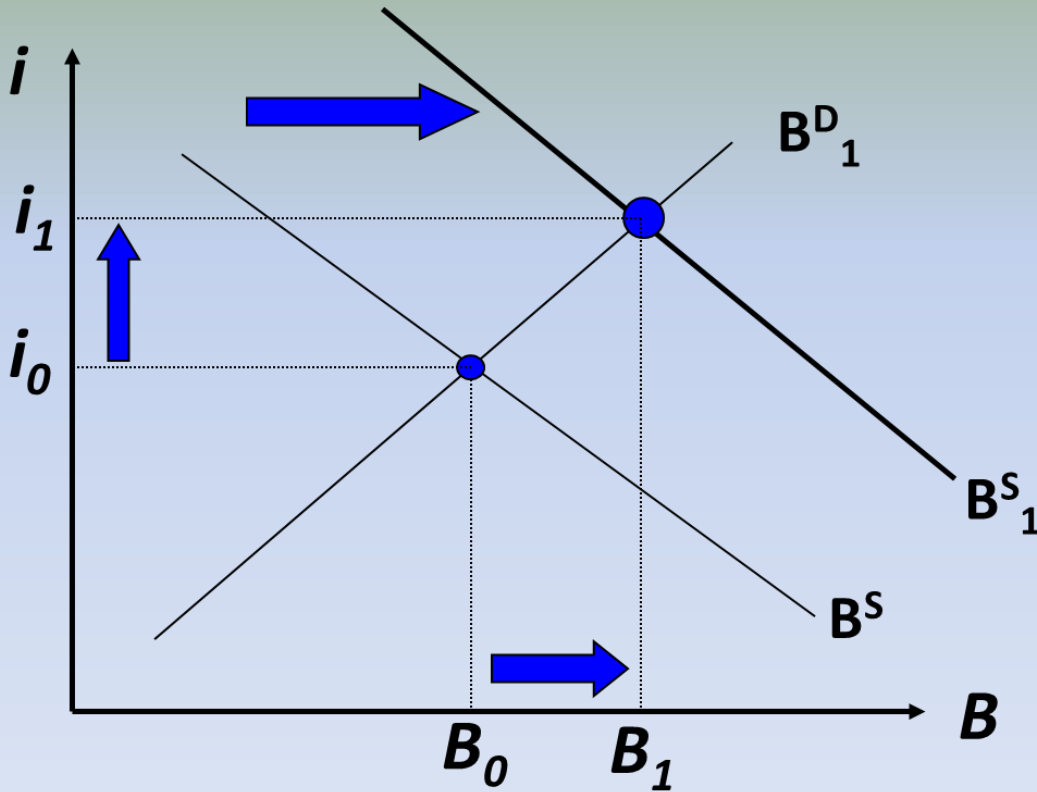
Yatırımlardan beklenen karlılık, beklenen enflasyon ve kamu bütçe açıkları artarsa tahvil arzı artar.

Para Teorisi

Prof.Dr. Etem Hakan Ergeç

Ödünç Verilebilir Fon Kuramı

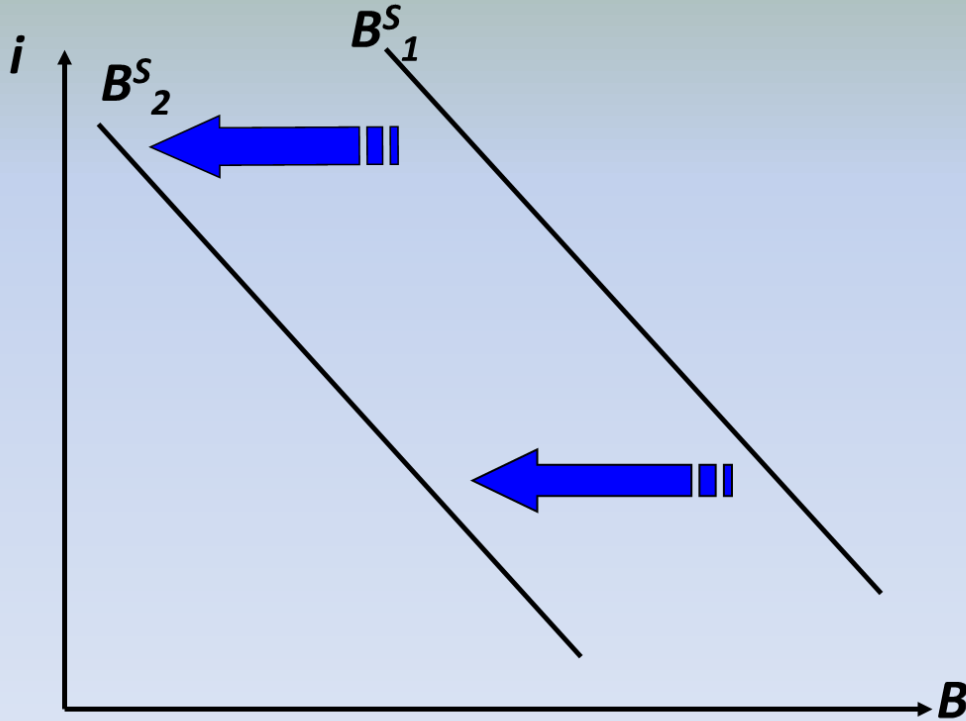
Tahvil arzında artış

*Tahvil arzı artarsa
denge faiz oranları
yükselir.*

Ödünç Verilebilir Fon Kuramı

Tahvil arzında azalma

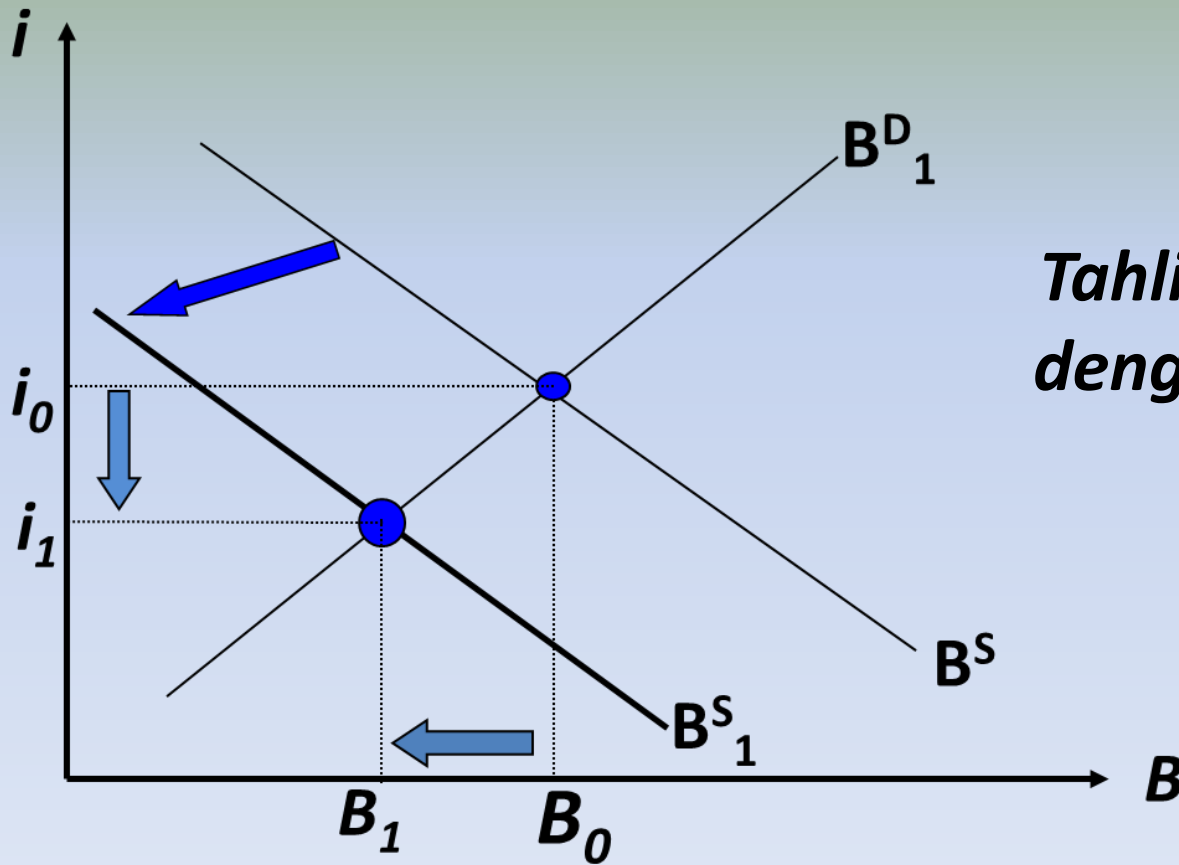
Yatırımlardan beklenen karlılık, beklenen enflasyon ve kamu bütçe açıkları azalırsa tahvil arzı azalır

Para Teorisi

Prof.Dr. Etem Hakan Ergeç

Ödünç Verilebilir Fon Kuramı

Tahvil arzında azalma

*Tahvil arzı azalırsa,
denge faizi oranları
düşer.*

Likidite Tercihi Kuramı

Denge faiz oranı para piyasalarında belirlenir.

VARSAYIMLARI

- ✓ **Ekonomik Birimler Servetlerini İki Biçimde Tutmaktadırlar: Para ve/veya Tahvil**
- ✓ **Paranın Getirisi Sıfırdır.**

DENGE ŞARTI

$$M^S = M^D$$

Para Teorisi

Prof.Dr. Etem Hakan Ergeç

Likidite Tercihi Kuramı

Paranın Piyasası

- Para Arzı (M^S)
- Para Talebi (M^D)

Para Teorisi

Prof.Dr. Etem Hakan Ergeç

Likidite Tercihi Kuramı

Para Arzı (M^S)

- Tanımı

Fiziki Para + Fiziki Olarak
Var Olmayan Para

- Bileşenleri

Fiziki Para
Kaydi Para

Likidite Tercihi Kuramı

Para Arzı (M^S)

Etkili Aktörler

Halk

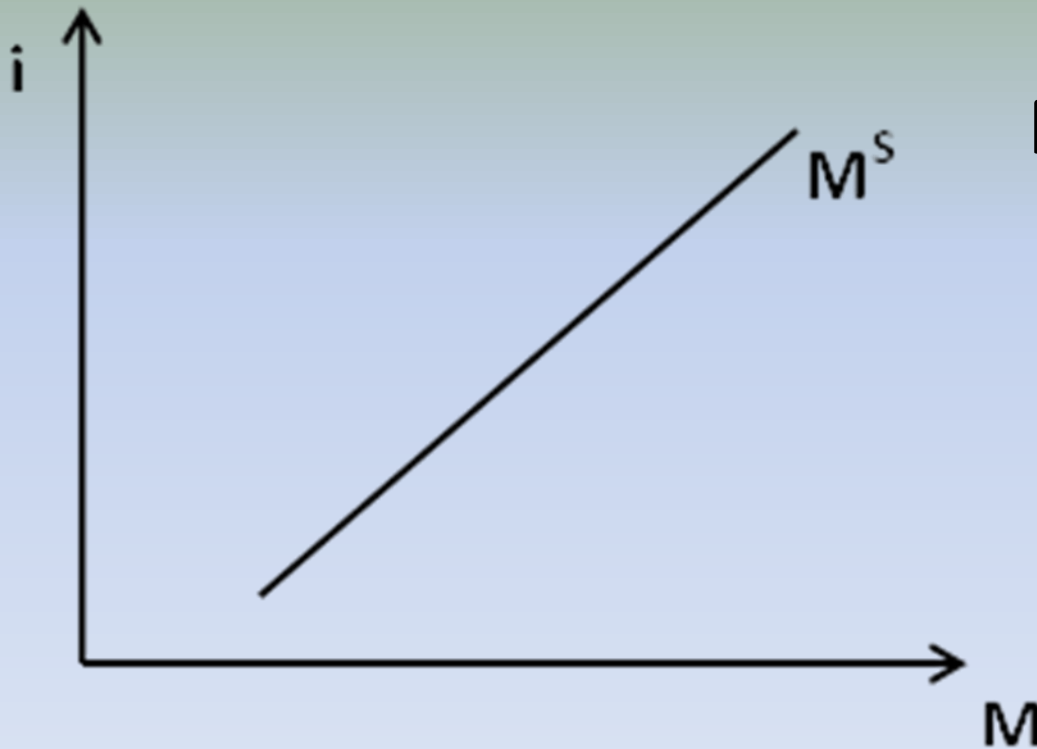
Bankalar

Merkez Bankası

Para Teorisi

Prof.Dr. Etem Hakan Ergeç

Likidite Tercihi Kuramı

Para Arz Eğrisi (M^S)

$$M^S = f(i)$$

Para Teorisi

Prof.Dr. Etem Hakan Ergeç

Likidite Tercihi Kuramı

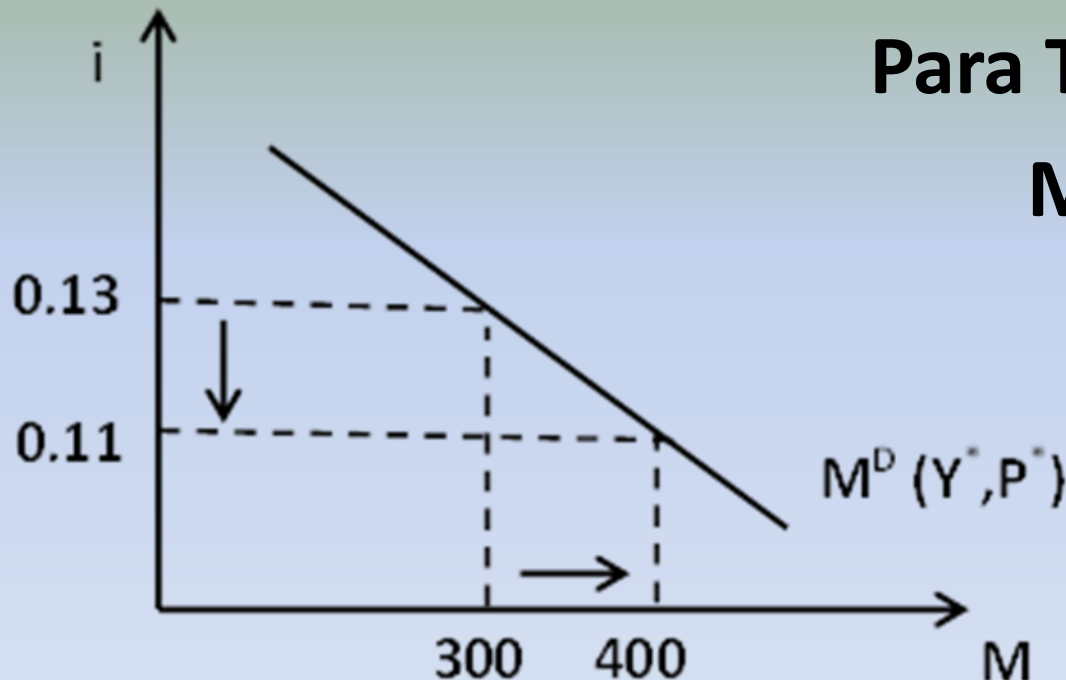
Para Talebi (M^D)

- Tanımı
- Bileşenleri
  - İşlem Amaçlı
  - İhtiyat Amaçlı
  - Spekülatif Amaçlı
- Belirleyicileri
  - Gelir, Fiyatlar, Faiz

Likidite Tercihi Kuramı

Para Talebi Eğrisi (M^D)

$$M^D = f(Y, P, i)$$

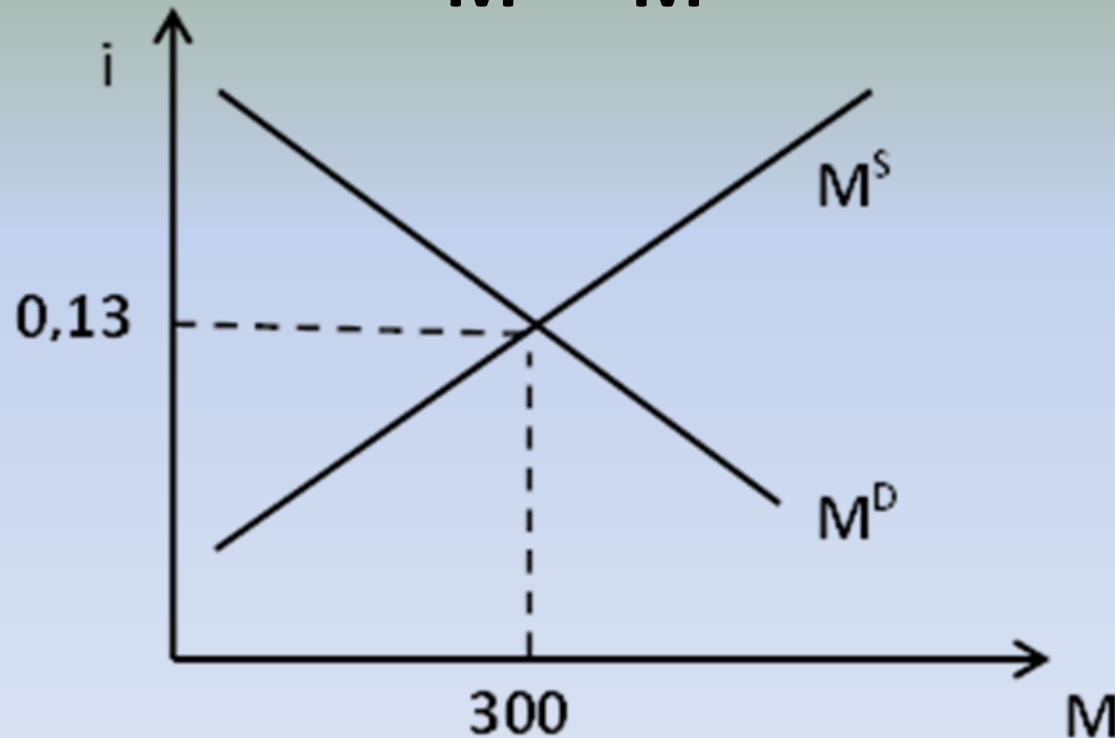
Para Teorisi

Prof.Dr. Etem Hakan Ergeç

Likidite Tercihi Kuramı

Para Piyasası Dengesi

$$M^D = M^S$$

Para Teorisi

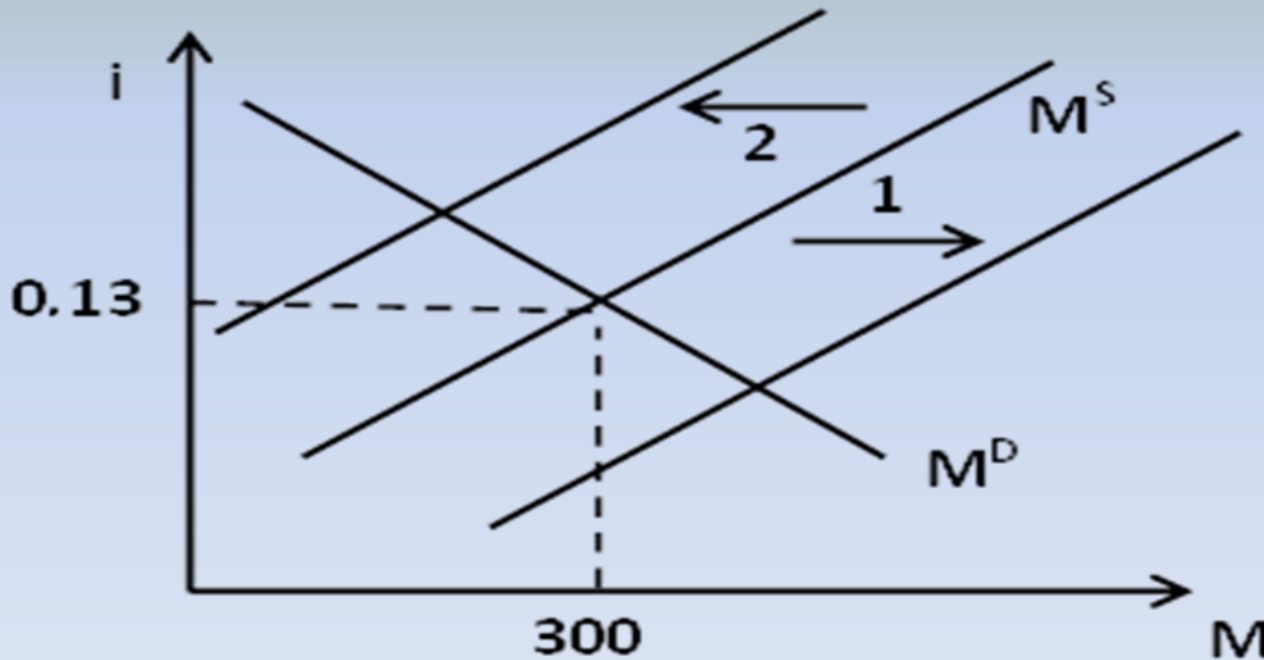
Prof.Dr. Etem Hakan Ergeç

Likidite Tercihi Kuramı

Para Piyasası Dengesinde Değişme

(1) Para Arzında Artış

(2) Para Arzında Azalma

Para Teorisi

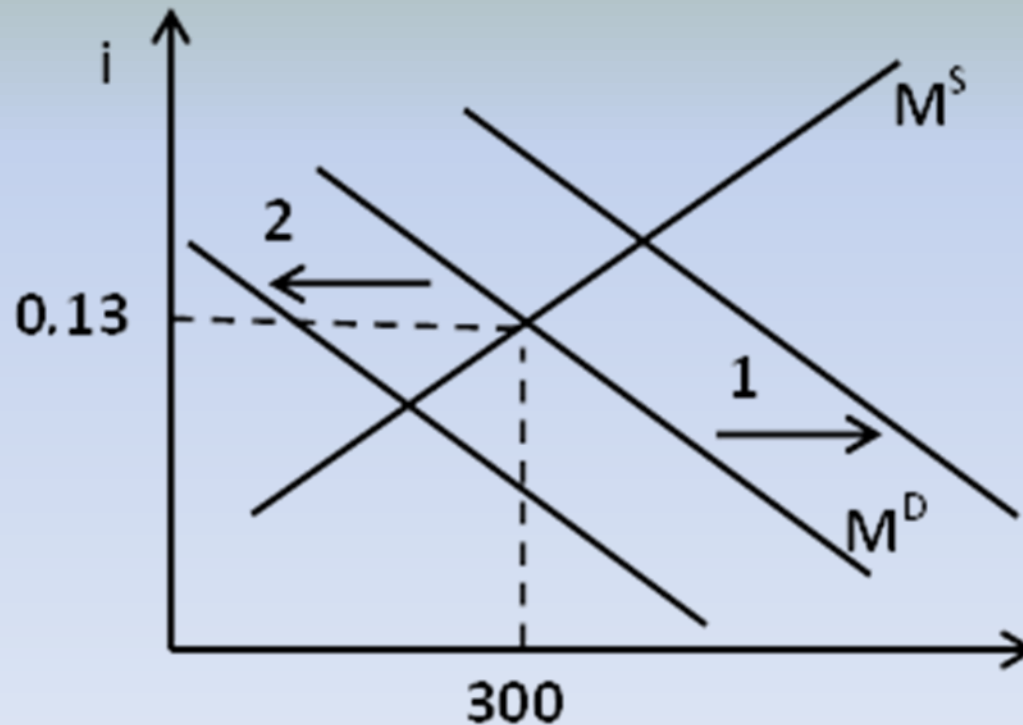
Prof.Dr. Etem Hakan Ergeç

Likidite Tercihi Kuramı

Para Piyasası Dengesinde Değişme

(1) Para Talebinde Artış

(2) Para Talebinde Azalma

Para Teorisi

Prof.Dr. Etem Hakan Ergeç

Likidite Tercihi Kuramı

Para Piyasası Dengesinde Değişme

- Para Talebinde Değişme

Milli Gelir

Fiyatlar Genel Düzeyi

- Para Arzında Değişme

Kaydi Para

Fiziki Para

Para Teorisi

Prof.Dr. Etem Hakan Ergeç